

İSTANBUL SERİRİYATI

Senelik abonesi iki lira

AYLIK TIP İdarchanesi : İstanbul, Cağaloğlu 23
MECMUASI

Ayın akisleri

Mazhar Osman

— Bu ay çalışma devresi kapanıyor, tatil devresine giriyoruz. Hekimler arasında tatilden istifade eden maetteessüf pek mahdut bir zümrei mesudedir: Fakülte ve Gülhane hocaları... diğerleri bu sıcaklarda onların bıraktığı yüküde taşımağa mahkûm.. buram buram ter dökerken, artık bu yükü taşıyamam diye günde elli defa atmağa hazırlanırken «Bovalo» nm ihtiyar oduncusu gibi karşısına dikilen ezraili maişet ne istiyorsun der demez benmi?.. hiç... şu yükü sırtıma koyuver» demeye mecbur olur.

— Hele barem le hocalara dört yüz beş yüz lira maaş tahsis edilirse bu yaz tıp fakültesinin muhakkak takvimine girer; tıpkı bu sene bilmem kaçınca yüz senesi tesit edilen tıbiyenin senei devriyesinde olduğu gibi her hastaneden misafirler çağırılır, hocalar koltuklarda, misafirler ayakta bu belli başlı günü tesit ederler, doğrusuda bu... Fakülte hocaları oturarak, kısmen uyuklayarak bu nimete kavuşuyor, hastane hekimleri ise ayakta ve her gün çalıştığı halde bunun sülüsünü alamıyor; ihtifal velevki mektepte yapılısı oturmak yine onlara yakışır. Hemde kim bilir, misafir diye sandalya ikram edilen hekim arkadaşlar ya maazallah o sandalyayı büsbütün benimselerlerse... sandalyadan sonra kürsü isterlerse....

— Fakülte hocaları güzel bir jest yaptı.

Hukuk Fakültesinin hastalardan ve derslerden ekonomi ederek baremin tatbikini teklifini kabul etmediler. Kendi aleyhlerine fedakârlık ettiler, zahiri de olsa yine aferin...

— Bir genç arkadaşımız etibba muhadenet cemiyetine bir şikâyette bulunmuş ve mesleki bir derdimizin çaresini istemiş. Göya hastasma çağırıldığı bir mütahassıs arkadaş hekim hastası diye vizita alamayacağı korkusile itizar etmiş; arkadaş bunun hallini teklif ediyor; bu dünyanın her yerinde halledilmiş bir meseledir, tam on iki sene evvel cemiyeti tıbbiyede münakaşa edilmişti. Bunun ber mutat günlük gazete sütunlerinde dedi kuduya meydan açışını doğrusu hoş görmedik. Aramızda konuşulacak, nihayet bir kulübün divarlarından dışarı çıkması caiz olmayan mesleki haspihaller ve münakaşalar yalnız bizim memlekette aleme teşhir olunuyor. Etibba odası ve muhadenet cemiyeti reislerinden hepimizin hissesi olan bu kusura nihayet verecek ciddi tedbirler düşünmelerini ve almalarını temenni ederiz. Başta Fakülte hocaları olduğu halde bu mesleki hatadan hepimiz mesuluz.

— Mesleki nezaket pek hürmet edeceğimiz bir mes'eledir. Bir meslekdaşa ıztırap zamanında muavenet etmeği her kes ister ve bunu esirgemez. Nezaket de hürmet de mütekebildir. Kimsedan cebren - nezaket ve ne hürmet beklemek hakkımızdır. Yani bize yetişemeyeni mazur görmeliyiz. Lütfedenede cidden müteşekkür kalmahıyız. Medeniyet sigarasını yak-

tığı adama bile teşekkür etmeği ve bir selam vermeği emrediyor. Bana nezaket gösteren ve hastamı para verdiği halde redile badhava bakan meslekdaşımın bu nezaketine borçluyum. Meslekdaşlar bu borcu onu müşterilerine tavsiye etmekle ödemeğe çalışırlar. Şükürünü bu kadar geciktirmek istemeyen karşılık bir kıymetli hediye alarak gönderir. Hele işi başından aşan bir hekimin kendi hastasını badahava tedavisinden hem vakten hem nakten mutazzarır olduğunu düşünür. Memlekette kendisi gibi o şahsın hazakatına muhtac bir kaç yüz meslekdaş daha bulunduğu şüphesizdir. Karşılıksız ödenmeyen nezaket, menfaatından mühim derecede fedakârlığı istilzam eden bu mürvet nihayet belki o arkadaşı meslekdaşlarına karşı nasıl diyeyim, samimi olmaktan uzaklaştırmasa bile, angaryacılıktan bezdirir. Ya ara sıra ziyaretleri ihmal eder veya ihtisara mecbur olur; haksız mı? asl olan ödemektir. Lâkin meslekdaşlık veya arkadaşlık nezaketi gösterenlerinde mürvetlerinin altında kalmamalı, elinden geldiği kadar maddi ve manavi tarzda ödemeğe çalışmalıdır. Bazı Avrupalı profesörlerin buradan giden bir arkadaşı muayene ettiği vakit ücret almadığını iştiriz. Centilmence bir hareket.... Dünyada her iş maddi ve manevi bir karşılığı bekler. Cenneti mev'ude olmasa hiç bir sofu ne beş vakit namazı kılar, nede bir ay aç durur. O Avrupalı hocanın nezaketine biz ne ile mukabele ederiz. Buradan ona hastamı göndeririz, yoksa gazetelerde lutfun şükranlarını yadederiz. O nezaket borcunu maaziya yaptı, biz mukabele ettikmi? Hazakatından istifade için binlerce lira yol ve otel parası sarf ederek kendimizi muayene ettirdiğimiz bu üstat; meslekdaşımın vereceği adi bir vizitaya kıymet vermeyerek fedakârlık etti; biz bundan müteasir olarak buradan ona küçük bir secade, bir kutu Türk siga-

rası veya şeker göndermeği hatırımdan geçirmeliyiz? Hele her yıl başında bir tebrik mektubu yollamalıyız. Yoksa lakaydımızla o büyük adamın karşısında küçüldür!..... dostunuz ve kardeşiniz bile sizi sofrasına davet edince karşılığını bekler. Zaten izzetinefs sahibi adam kimden gelirse gelsin karşılığını yapamayacağı eyiliği kabul etmez, minnet altında kalmaz. Avrupada zengin bir kardeş fakir bir kardeşe düyün veya Noel vesilesile kıymetlice bir hediye veremez, hele muavenet adet değildir. Zengin o fedakârlığa katlansa bile ben minnet altında kalamam, dilenci olamam diye fakir o lufu reddeder. Bunlar adabı muâşeretir. Bilen ve yapan hakiki medenidir bilmeyene zorla öğredilmez!

Fuhş ve Heyeti içtimaiye

Hulusi Behçet

Cemiyetin, doğrudan doğruya bir tezahuru olan, ondan tevellüt eden, ve onun ile yaşayan fuhş, cemiyetin aksanı mütemmimesinden biridir. O kadar samimi bir surette merbutturki; hudutlarını tersim ve hatta tayin etmek bile müşküldür. Bir çok müellifler, hukukşinaslar, ashabi hayir ve yahut tarihşinaslar, gerek eski ve gerek yeni olsun, bu hususta pek çok çalışmışlardır. Bunların mühim bir kısım eserlerini gözden geçirdim. Hatta bu maksat ile 1902 senesindeki Brüksel kongresinde bu meseleye tahsis edilen uzun raporları da okudum. Daha fazla tenevvür edemedim. Bu zevatin cümlesi, namütenahi istitratlardan sonra birbirlerine az çok yakın olarak (Digeste)in eski tarifine gelmektedirler: (palam, sine de lectus, pro pecunia), Fuhş, para için, bilâintihap, umumî olarak teslimi nefis eden kadındır. Daha lazla ileri gitmoyerek, bu eski rûmuzu kabul edelim. Ve bize başka başka şayani dikkat bir cihet arzeden etiolojiye geçelim. Fuhş, edyan ve kavaninin telekki ettiği veçhile, eemiyet fikrinin bir neticei tabiiyesidir. Hatta

bunun bir şekli olmuştur. Eski zamandaki hükema da, bunu bu suretle anlamışlardır. (Solon), (Palton), eski (Caton) ve (Jüstinien), (Confo-ciüs) ve ruhban da, bu yolda düşünmüşlerdir.

İnsanlar, ailenin fevait ve evzakını anladıkları gün, zevç ve zevcenin mütekebil vazifelerini kanun şeklinde tayin, ve bu suretle kanunî vahdeti cinsiye netayici olan vefakârlık, ve mütekebil vecibeler ile birlikte tesis etmişlerdir. Fakat vazı kanunlar aynı zamanda hissiyat ve tebayi arasındaki ahengi de kanuna rapt edemeyecekleri için, bunların yanında insanların za'fına ve arzularının namütenahi tehavvülüne istinat eden ve kendilerini memnun edebilen bir teşekkül, bizzarure teessüs eylemiştir.

(Jérome Coignrad)'ın dediği veçhile: (İnsanların za'fına istinat eden fuhuş, esas itibarile sağlamdır. Çünkü şu ciheti kabul etmek lazımdırki, hissi tehaffuzun emrettiği açlığın ve susuzluğun yanında, faaliyeti beşeriyenin en kuvvetli âmillerinden biri, hissi tevlinin neticesi olan, hissi şehveti aramaktır. Henüz iptidai olan muhitlerde, bu cinsi münasebet, tabii şeylerdeki sadelik ile iera edilir. Evet... avam sınıfı arasındaki bazı itiyatlar, polis korkusu ile tehaffüf eder. Münevver muhitlerde ise, gerek fikri incizap, gerek ihtiras, ve ya şehvet ve yahut nuhuvvet gibi (Stendhal)'in zikrettiği taksim dairesinde, aşk şekillerinden birisini iktisap eyler.

Fakat sebebi ne olursa olsun, iki cinsin birbirine karşı incizabı, ırkı beşerde ziyadedir. Bu cazibeye mukavemet etmek için hükümran olan bir aklı hikmet, arzunun vahiliğini isbat eden bir irade, ve mütemadiyen teceddüt eden muvakkat temayüllerin karışıklığı üzerinde, dünyada velev zahiri olsun saadetin husulünü, aile muhitinde görmeğe müsaade edecek zihniyet lazımdır. Bu gibi kimselere, her muhitte ve her türlü içtimai vaziyetlerde tesadüf edilirse de, acaba bu gibi şahısların miktarı, ekseriyeti teşkil ediyor mu? Bilmeyorum. Bekârlık sultanlık derler. Kabul edelim. Fakat dertsizlik te, bir derttir. Beşeriyet daima kendine bir meşgale arar. İşte bu hal ve vaziyetin memnun etmediği bir çok kimseler üzerinde,

fuhuş, tesirini icradan geri durmamaktadır. Fuhuş taraftarı olarak izdivaç şeraitinin kendilerini korkuttuğu bekârlar kitlesi, cesaretsizler, talisizler, müptediler, ve az gayret sarfını isteyen kimseler de vardır. Bunlar istedikleri evzaki, meşru bir izdivaçta bulmadıklarını, haki ve yahut haksız olarak iddia edenleri ve bunlara yalnızca çocuk yetiştirmekten içtinap edenleri de ilave ediniz. Bu suretle bir çok adamlar toplanmış olur. Bütün bu insanların düşüncelerini değiştirmek imkânı görülmediği için, (Solon), (Caton), (Saint Augusten), dokuzuncu Louis, Napoleon ve (Pavut Du chatelet) den sonra, fuhuşun izalesini, âlicenabana hayalât arasına koymak icabeder.

Fuhuşun temamen ortadan kaldırılması için yapılan teşebbüslerin tarihi, ve bu bapta hasıl olan muvaffakiyetsizlikler, bu fikri daha eyi bir surette tenvir etmektedir.

Fuhuştan bahseden her kitapta mevzuu bahsedilen bu malumatı tarihiyeyi, burada yenden zikir ve hikâye etmeyeceğim.

Bu bilgimiz, bütün nazarı istintaçlardan ziyade, bu zeminde yapılan mesainin boşluğunu ve ezeli arzu talep kaidesine istinat eden, bu tesisin lâyetegayyer mahiyetini gösterir. Fakat bu kanununun mevcudiyeti neticesi olarak cemiyetin fuhuş sahasına da, her türlü iktisadi sahalarda olduğu gibi müdahale ederek bunun tarzı cereyanını tanzim etmesi lazım geldiği de aşikârdır. Fuhuş ne kadar tabii ve fitri lüzumlara, ve yahut icabatı içtimaiyeye müstenit olursa olsun, kendisini tevlin eden ihtiyaçları pek ziyade tecavüz etmektedir. Sefihlerin miktarı, fahişelerin tahrikâtı, ve bilhassa mutavassıtların gösterdikleri sühuletler sayesinde fuhuşun lüzumsuz ve tehlikeli bir takım evzakım teminine medar olduğu muhakkaktır.

Bu keyfiyet (Decanté)'ın dediği veçhile, fuhuş teşkil ettiği fenalığın hudutlarını aşar ve ihtiyaci içtimainin pek ilerisine kadar gider. Çünkü talepteki lüzumsuz yere, ifratı arzteki miktarı, ve bundaki hayasızlığı müthiş surette artırır. Bu cinsi arzuların taşkınlığı, bir takım karışıklığa âmil olması, cemiyetin hakkı müdahalesini kabule kâfidir. Fakat keyfiyet

daha da vahimdir. Çünkü bu şahsî tezahürler emrazı zühreviye ile birlikte olunca, bir tehlikei içtimaiye halini almakta ve bu keyfiyette heyeti içtimaiyenin bunun ile işğal etmesi hakkını bahşelemektedir.

İşte bunun neticesi olarak heyeti içtimaiye mümessilleri muhtelif suretler ile müdahale etmişlerdir:

1) Maslahata derececi muvafakatlarını ve şekillerini hususî fasıllarda münakaşa edeceğimiz kanunlar;

2) Yine ayrıca bir fasla zemin teşkil edecek olan tedabiri sihiye;

3) Bir taraftan fuhşu men etmek, ve yahut tedavi etmek için bunun esbabını araştırmaya matuf olan, ve diğer taraftan fuhştan vasıtai maîşetlerini temin eden ve bu suretle fuhşu teşvik eyleyen eşhasa karşı en şiddetli bir surette hareket etmeğe medar olan içtimai islahat. (Bitmedi)

Tıpta yeni görüş tarzları

Dr. Reli Hikmet

Asri tıbbın, esasları materializm felsefesinin kalın ve sağlam duvarları üzerine kuruludur. Ulumu tabiiyenin müspet mutiyatını tatbikat sahasına intikal ettiren ve gerek tabii gerekse marazi hayat beşerin arzettiği hâdisat komplekslerini illet - malul zincirile tabiat kanunlarına irca eden tıp materialist felsefenin feyizli zemininde akıllara hayret veren bir inkişafa mazhar oldu. Tıbbın son bir asırlık tarihi mitoloji ve kahraman hikâyelerini andırır. Yalnız son 10—15 senedir artık bu ejder cansız ve kuvvetsiz gibi kaldı. Yapılan yapılmış ve artık bu zemin üzerinde yapılacak pek fazla bir şey de kalmamış gibi görünüyor. Günün tıbbî faaliyet enerjisi muhtelif mevzular üzerinde teferruata muteallik ve az şümüllü neticeler istihsalile oyalanmaktadır. Bazı istisnalardan katı nazar, denilebilir ki feyizli materializm tarlasının kuvvei inbatiyesi çok çekilip biçilen topraklar gibi tükenmek üzeredir.

Hummalı bir inkişaf devresinden nisbi bir sükûna giren tıbbî jeni son senelerde tenkidi bir karakter aldı. Şimdi bir asırlık bir faaliyetin mahsulleri şüphe ile elenmektedir. Eskiden daima (madde) parolosile aranan hakikati bu gün ruh yolundan vasıl elmağa bir temayül vardır. Öyle ki maddeye ve ruha müteallik hâdisat beyninde bir mütevaziyet kabul olunuyor ve ruhi hâdisatın maddî yani *physiko - chemik* hâdisatı ve bunların da ruhi hâdisat üzerinde müessir oldukları kabul olunuyor. Sen zamanlarda bu fikir ve mefhumları izah için *psycho - physik* tarzında kelime terkipleri bile tıp lisanında teammüme başladı.

Seririyatta ruhi hâdiselerin oynadığı ruller ve bunların eserleri ötedenberi tetkik olunmuştur. Her hangi bir vak'ai seririyenin arzettiği sendromlarda *psychogen* ruhiyülmense ve *somatogen* = bedeniyülmense amillerin teharrî ve keşfine çok itina olunurdu. Fakat menşei- ni ruhi sebeplerden olan bir çok hastalık tablolarına nevroz ismi verilerek bunlarla pek uğraşılmazdı. Denilebilir ki müsbet ilimlerin mnaayen teharrî usulleri ile çalışan son asrın materialist seririyatında bunların pek yeri ve mevkii yoktu. Hatta bunlar pek ehemmiyetli telakkî edilmez ve bir az bromür veya diğer bir devai müsekkimle tedavilerinin mümkün olacağını zannedilirdi. Bugün dahi pratik doktorların bir kısmı mühim mi bu kanaattedir.

İlk nevrozlar mide ve kâlp nevrozlarıdır. Yavaş yavaş bunların miktarları çoğalmağa ve ehemmiyetleri artmağa başladı. Bir hale geldi ki arazi ve avakibi noktai nazarından ruh dünyasından gelen müdahalelerin teşrihi tegayyürlere istinat eden vazifevi arızalardan tefriki müşkilleşti. Meselâ hünnakı sadır mecmuai arazi şıryanı ehilili tesallüp ve tezayyukü ile pek güzel izah olunuyor oken mütesallip şıryanı ehilili ile ömrü cavidâniye mazhar olmuş adamlar ve klâsik hünnakı sadır nöbetile ölenlerden şıryanı ehililinde hiç tezayyuk ve tesallup göstermiyenler görüldü. Bilhassa midenin vazifevi teşevvüşleri uzvi veya asabî diye bir tefrik yapılamıyacak kadar karışıktr. Süt çocuklarıdaki bevvap teşemmüşlerinin kanlı müdahalelere kadar götürdüğü, teheyüç

ve depression hallerinde tazyiki şıryaninin edviye ile kâbına varamadığımız mertebelere kadar inip çıktığı görüldü. Madem ki müessir ruhi ve bedeni olsun eser hasta için enzar ve tedavi noktaı nazarından aynı ehemmiyeti haizdir, şu halde bir mecmuai arazi *somatoggen* ve *psychogen* diye ayırmanın ve bu tasnifi o kadar taassupla icra etmemin acaba ameli hatta ilmi bir kıymeti var mıdır? İşte bu zaman gerek tekevünü marazın keşfi ve gerekse tedavi ve enzarmın tayininde ruhi sebebe ve amillerde mühim mühim mevkiiler kazandılar ve *somatogen* tegayyürlerden tefrik edilmeyip bir kül halinde mütaale edildiler. Klinik sahesindeki bu yeni yol hemen aynı zamanda yine materialisinin teharrî usulleri ile çalışan ruhiyat sahesinde de açılmağa başladı. Tabii hıyatı ruhinin esasat ve prensiplerini tayinle uğraşan *psychologi* ile ruhun marazi tezahürlerini tahlil ve iasni eden *psyhiotri* günün birinde büsbütün yeni bir dünyaya girdiler: şuur harici faaliyeti ruhiye dünyası ve tahti şuur! Ruhiyatçılar bir taraftan tahlili ruhi ile tahti şuurun müphem derinliklerine inmeğe çalışırken maddî seririyatçılar âsâbı nebatiye cümlesinin vazaifi fizyolojiyenin temami ifasındaki mühim mevkiini, ifrazatı dahiliyede oynadığı nazım rolünü ve bil-mukabele fizyolojik hayat ve vazaifin cümlei asabiyei merkeziye üzerine olan tesirini tetkik ettiler.

Tıp ve psikolojinin bu istikametteki faaliyetini bu iki mühim ilmi dünyasının gündene yekdiğerine yaklaştırıyor. Asâbı nebatiye cümlesinin şuur ve madde haricindeki hayatı materializm felsefesinin kurulup kökleştiği gündən beri yekdiğerinden ayrılan beden ve ruhu birleştirecek bir telâki sahesidir. Bugünün vaziyeti klinikte hâdiseleri daima *psychophysik* zaviyei rüyetten görmektir. Ruhun ve bedenın hayatı arasındaki sıkı mütevaziyet *parallelism* gündən güne daha iyi seziliyor. Materializm ve asrî tıbbın bütün bütün tekâmül ve inkişafına reyelayn şahit olan ve adeta canlı bir tarih teşkil eden ihtiyar Alman müderrisleri bu cereyanın pişvası ve havarileri oldu. Meselâ Lorans ve Bier gibi. Kraus'un

tekaütlüğüne yakın yazdığı bir eser. *Die Tiefeperson*, o zamanlar iyi anlaşlamamıştı. *Kortikalperson*, yani dış insana karşı koyduğu *Die Tiefeperson*, yani iç insan o zaman buluş ve tasnifteki garabet itibarile değil Alamanya harici dünyada hattâ Alamanyada bile nihayet bir orijinalite telakkî edilmişti. Bugün Kraus'un fikirleri Alamanya ve Alamanya harici dünyada git gide kuvvetleniyor. *Psychomalyse* ve telkini ruhi yavaş yavaş seririyatta mühim mevkiiler kazanmaktadır. Bir çok seririyatçılara ruhtan tahti şuur inerek oradan bedene tesiri ve vazifevi teşevvüşleri islâhı faydalı bir tedâvi yolu olarak gösteriyorlar. Meselâ hünnakı sadır ve hypertension tedâvisinde ilâçla tedâvi yanında telkin ve tahlili ruhu ile tedâvi şimdiden mühim bir mevki almıştır. Senati tıp eskisi gibi yalnız objektif ve teşrihi tegayyürlerle değil hastanın enfüsü halâtı ve ruhi hâdisatı ile de alakadar ve meşgul oluyor.

Midenin ifrazat ve hareketinin, safra ifrazının, ince ve bilhassa kalın bağırsak vezai ve harekâtının, nihayet isklâbı esasi ve emliha istiklâbının ve hattâ morfolojik kan terkinin ruhi teheyvüç ve nehylerle azalıp çoğaldığı bir çok müteflifin tarafından tecrübe ve isbat olunmuştu. [1]

Ahiren *Schutz* mühim ve şayanı dikkat bir makalesinde ruhi amiller ve bilhassa telkin ve *psychoamalyse* hünnakı sadır tedâvisinde pek mühim muvaffakiyetler elde edilebileceğine işaret ediyor. [2]

Grassheim ve *Wittkower*'in son bir makalesi [3] *hypnos* ve telkini ruhi ile bir çok fizyoloji ve bedeni hâdisata nasıl icrayı tesir silebildiğini vazihan hâstiyor. Ruhu beşer

[1] *Wittowel K. W. 1930 No. 28 F. Deutsch W. kl. W. 1925 No. 42. grassheimu Wittkower Z. f. klin. Med. 1929*

[2] *Prof. Schütz. Psychologische Bemerkungen zur Therapie der angina pectoris. 1930. No.*

[3] *Über die suggestive Beeinflussbarkeit der spezifisch - dynamischen Eivweise virrikung in Hypnose D. M. W. 1931 No. 4.*

hakkında esaslı malûmat her tarafta tabiplere ehemmiyetle tavsiye olunuyor.

Bu seziş ve buluşlara rağmen tepdeki yeni cereyanın felsefe ve ilmi usule müteallik temelleri henüz sağlam değildir. Ruhî - bedeni yani *psychophysik* hâdisat bir komplekstir ve mütevaziyet haddi zatında bir *dualism* den başka bir şey değildir. Materialismın en esaslı bir teharrî hakikat vasıtası olan illet - malûl silsesi bizi nihayet iptidai bir illete isal edecektir. Bu illet maddî ise malulünün nasıl ruhi olacağı ve eğer ruhi ise nasıl maddî malûlî intaç edeceği bizi cevaptan aciz bırakacak bir sualdir. Hattâ bu son ihtimal bizi eski vitalism telakkilerine bile yaklaştırır. Fakat bunu esaslı bir mahzun kabul etmemekte haklıyız. Dualism akli mücerrete gayrı kabili kabul olmakla beraber muvakkat zamanlar için gayrı kabili içtinaptır, ve aklı beşerin bir nevi ilticagâhını teşkil eder.

Materialismın peygamberi *Ernst Hæckel* felsefesinin esaslarını madde üzerine kurmuş fakat maddenin bize tecellisine sebep olan kuvveti izah için bunun ezelden müteharrik

olduğunu ve binaenaleyh kuvvetin vasfı maddeden olduğunu iddea ederek *Monism* yapmıştı. *Hæckel* in floefesinin bir nevi mantık oyunile *Monisme* tahvil edilmeğe çalışılan bir *dualism* den ibaret olduğuna da kimse tereddüt etmemekle beraber o öylece kabul edildi ve hayli müddet sürüklendi. Ancak atomun bünye ve teşekkülünün anlaşılması, radioaktivitenin keşfi ve nihayet *Einstein* in nazariyeleridir ki kuvvet ve maddenin müşterek mahiyeti anlaşıldı ve bu sahede *monism* ve hakikatı mücerrede teessüs etti.

Binaenaleyh seririyata *psycho - physik* görüş tarzı ithal olunurken bunun uzun uzadıye akli mücerrede uydurulmasından şimdilik varreste kalınabilir. Hakikat olan sebep yalnız ulumu tabiiye ile, materialist teharrî ve tafahhus usulleri ile klinikte bu günkünden daha ileri gidilemeyeceği ve ruhla bedeninin derin münasebet ve müteakabil teessür kabiliyeti göz önünde tutularak gerek teşhis ve gerek tedavide hastaya daha ziyade müfit olmanın kabil olduğudur.

Mes'ul Müdürz : Dr. Hüseyin Kenan
Istanbul Cağaloğlu yokuşu «Kader» Matbaası

19 Avenue de Villiers
PARIS

URASEPTINE
ROGIER

Kum, rumatizma ve rihi tagayyürden

Diyatez, artiritizm ve netayici

Uraseptin (Rojiye)

Uzviyetten «Hamızı bevl» in tart ve itrahını teshil için müstamel edviyenin en mükmmel ve en mufafiktır

Tarzı istimali : Bir az su içinde 3 - 6 kahve kaşığı

Vekili 'umumisi : Pertev arslan, istanbul Sirkeci, Nöbethane caddesi, No. 17—19

Valérine gabai

Valeryanın bütün tıbbî vasıflarını cami, kokusu ve lezzeti hafif pek güzel bir sinir ilacıdır. Çalışkan eczacılarımızdan Gabay efendi tarafından büyük bir dikkatle istihzar ediliyor. Hekimlerimiz kemali emniyetle Valerin Gabayı tavsiye edebilirler....

Magnesium - Perhydrol

Hamızatı masseder.
Tehammürata mani
olur.
Hafif müleyyindir.

«Autointoxikation» alâimi
gösteren, sui hazmı hunnakı
sadır ârazı veren, tasallübü
şerayin asarı görülen vaka-
larda ahvali umumiye üze-
rinde fevkalâde hüsnütesiri
haizdir.

E. MERCK * DARMSTADT

Numune ve neşriyat için :

Alfred Paluka

Ahen—Münih han, Kürekçiler.
Galata — P. K. 532
müracaat edilmesi.

Komprime : 25,50 ve 100 tanesi orijinal ambalajda.

Toz halinde : % 15 lik, 25, 50, 100 ve 259 gr. lik
Orijinal ambalajda.

Toz halinde : % 50 lik, 25, 50, 100 ve 250 gr. lik
lik orijinal ambalajda.

VACCIN ANTIGONOCOCCIQUE BRUSCHETTINI
VACCIN ANTIPIOGENE POLIVALENT BRUSCHETTINI
VACCIN CURATIF TYPHUS - PARATYPHUS - COLI BRUSCHETTINI

UMUM VEKİLİ : PERTEV ARSLAN, SİRKECI, NÖBETHANE CADDESİ 17-19 İSTANBUL

ANDOKRISIN

(FOURNIER)

MUHTELİF UZUV HULASALARI

KAŞE : OVAIRE 0.10 ve 0.20

PLURIGLANDULAIRES (Masculin ve Feminin)

COMPRIME : OVAIRE

THYROÏDE

ORCHITINE

SURRENALE

HYPOTHYSE

PLURIGLANDULAIRES

(Masculin ve Feminin)

AMPUL : OVAIRE

ORCHITINE

Buuların müsaadehi resmîyeleri Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti tarafından verilmiştir. Her Eczane ve Ecza depolarında bulunur.

Numune ve Edebiyat için :

Vekili umumisi : Pertev Arslan. Sirkeci Nöbethane caddesi No. 17—19

BIOLACTYL

(FURNİYE)

En kuvvetli bir süt mayasıdır. Bağır-sakları temizler.

Yemekden evvel 3-4 komprime

BYLÉIL

(FURNİYE)

Safra hulasasıdır. Safra ifraz veya ifrazında bozukluk varsa izale eder.

Yemeklerden sonra 2 - 3 adet

Kefaljin (Kephaljin)

Kaşeleri

Baş ağrısı, diş ağrısı ve alel'umum âlamı asabiyede şayani tavsiyedir.

Vekil umumisi : Pertev Arslan, İstanbul, Sirkeci, Nöbethane caddesi No. 17— 19

LA
KYMOSINE
ROGIER

A. BASE DE FERMENT LAB
& SUCRE DE LAIT PURIFIÉS

Kimozin (Rojiye)

Çocukların usreti hazmında, kay,iltihab midii meaide, çocuk ve kâhillerin süte karşı ademi tehammüllerinde

Miktar : 200 S.M³ inek sütüne bir ölçü kaşığı.

Gonokok aşısı (Dr. İHSAN SAMİ)

Bel soğukluğu ve ihtilatına karşı müessir, şafi ve taze aşdır. Hükümet tarafından kontrol edilmiştir.

İstafilokok aşısı (Dr. İhsan Sami)

İstafilokoklardan mütevellit her hastalığa karşı, ezcümle «Acné, furunculose, abcès, folliculite, osteomyélite, otite moyenne, orgelet, sycosis stafilococcique, hydrosadenite, muhtelif dermitler de tatbikinden pek çok eyi neticeler alınmıştır.

İstanbul - Divan Yolu No. 189 İhsan Sami bakteriyoloji laboratuvarı

MÉDICATION ANTIANAPHYLACTIQUE POLYVALENTE

DRAJE

PEPTONES

de

VIANDE et de POISSON



Et ve balık peptonu yumurta ve süt hülâsası

EXTRAITS

des

ŒUF et de LAIT

Vekili : Pertev Arslan, 17—19 Nöbethane Caddesi, Sirkeci, İstanbul.

İyodopepton Kâzım

Tababette şüpheviz iyod emlahı kadar saheı tatbikatı geniş olan bir deva yoktur. bu müessir ilacın en kolay alınanı, en güzel tésir edeni iyodopeptondur, on seneyi mütecaviz bir hayati maziye malik iyodopepton Kâzım da yağâne payidar olan müstahzarımızdır. çünkü ciddi bir sayın mahsulüdüdür. Bu ilaç damar sertliğine, rumatismaya, kalbe karşı kullanılır.

OXYMENTHOL PERRAUDIN

Perrodenin oksimantol tabletleri boğaz ve turuku teneffüsüye âfâtında günde6-10tablet

VALEROBROMIN LÖGRAN

En müessir cumlei asabiye müsekkini

Mâdeni bromürlerde olduğu gibi brom avarızını yapmaz; valeryanatlar gibi tésiri gayri muntazam degildir .

Nevraljileri pek çabuk teskin eder. nevrasteni, sara, isteri, hummevi teheyyüctan mütevellit uykusuzluğu , bogmaca ögsürüğünü , asabî ve muharris ögsürükleri ve dailbeheri teskin eder.

Mayinin beher kaşığıda 0,50 bromovaleryanat dösut vardır.

Kapsulunun beherinde 0,25 bromovaleryanat dömanyezi vardır .

Darrasse Frères 13, Rue Pavée 13 -Paris

Her eczânede bulunur .

VALEROBROMINE LEGRAND

SÉDATIF ÉNERGIQUE DES CENTRES NERVEUX

Pas d'accidents de Bromisme comme avec les Bromures minéraux

Pas d'irrégularité d'action comme avec les Valérianales

Barsakların tathiri

Nüjol barsakların hareketini tanzim eder.

Nüjol muharris deyildir, en latif müleyyindir.

Akşam, sabah birer tatlı kaşığı alınır.

NUJOL

dafii kabizdir, mutahhiri emâdir

Préparé par les

LABORATOIRES

DU

NUJOL

Standard Oil Co

(New - Jersey)

New York



BASUR MEMELERİ

DAHİLİ VE HARİCİ
ZATÜLEME Aİ MÜSTEKİM
ZATÜL PROSTAT
ŞERC HAKKESİ
NASURLAR

ADRÉPATINE

POMATA FİTİL
BİRÇOK GÜDDE
HULASALARILE MÜSTEREK
VE
NEBAT HULASALARILE

LABORATOIRES
LA LEUF
20 RUE DU LAOS
PARIS
XV^e

EDEBİYYAT ve NÜMUNELERİ
AMURİ VE REK. İSTANBUL
Küçük Kınacıyan Han 31 Tele: İst. 714

cemil

Meşhur CARLO ERBA eczayı tıbbiye Fabrikası müstahzaratından

Galapan



Toz Sütü Validenin
Sütünü taviz eder



Opopeptol

Usarei mideviyenin tefriti
hamiziyetine karşı en mües-
sir bir devadır ağızdan alınır

Her yerde satılır.

İstanbul Komisyoncusu S. Tomaselli

Galata küçük Millet Han 12

CALCOLÉOL



HUILE de FOIE de MORUE
(Contrôlée Biologiquement)
CONCENTRÉE ET
SOLIDIFIÉE
VITAMINES A. B. D.
SELS de FER et de CALCIUM

Dr. Perraudin, Paris

CALCOLÉOL

DRAJE
ve
GRANÜLE

RACHITISME

TROUBLES de CROISSANCE
SPASMOPHILIE, DÉMINÉRALISATION
GASTRO-ENTÉRITES
AVITAMINOSES

5-10 draje yahut 3-5 kahve kaşığı granüle; çocuklara nısıf

Vekili : Pertev Arslan, 17-19 Nöbethane Caddesi, Sirkeci, İstanbul

BELLAFOLINE «SANDOZ,,

Bellâdonun tıffabiyet milhi halindeki mecmuu alkaloitleri
«*Alcaloïdes totaux de la Belladone sous forme de malates*»

Sandoz fabrikası fenni laboratuvarları tarafından «Protection» denilen hususî usulle elde edilmiştir. Bellafoline atropini ihtiva etmeyip, levogir Hiyosiyamini havidir.

İstıtabatı:

Vagotoni ve spasm ilâci

Belladonun bütün istıtabatı ve bilhassa

Teneffüs yolları: Daülbıbir (Asthme) - Eosinofili nezlesi - Boğmaca öksürüğü - Kasa-
batın fartı ifrazatı.

Hazım yolları: Hazım yollarının kramp ve teşennücatı - Gastralgi - Mide karbaları -
Hiperkloridi - Teşennüci bevvap - Teşennücata merbut kabızlar - Em'a gışayı muhatisi iltı-
habı - Kolik hepatic.

Tenasüli ve bevli yolları: Kolik nefritik - Teşennüci usreti tamıs.

Cümlei asabiye: Ansefalitten sonraki parkenozizm hali - Bazı sar'a vakaları.

Cümlei asabiyei nebatıye teşevvüşatı: Veremlerin gece terlemeleri - Fazla terleme
- Hamil gaseyanları - Yarım baş ağrısı - Deniz ve tren tutması ve mümasilleri.

Tedavi şekilleri:

Komprime: 20 komprimelik tüplerde - günde 3 defa 1—2 komprime.

Damla: 10 santimetre mikâplık damlalıklı şişelerde günde 3 defa 10—20 damla.

Çocuk tababetinde: Günde 3 defa 3—6 damla (Yaşa göre).

BELLADENAL «SANDOZ,,

Terkibi: Bellâdonun mecmuu Alkaloitleri ile Feniletılmalonilrue (Luminal).

Avantajları: Lüminalın tesirinin takviye ve tezyidi.

İstıtabatı:

Angine de poitrine - Başağrıları - Asabı buhran halleri

Muannit vekayı: Paroksizimle müterafık halâtı asabiye, Hamleler (crises) ve
muadilleri - Hakikî daülbıbir (Asthme) - Sar'a - Ruhî teheyvüçler - Haleli zacriye -
Çocuklardaki ihtılâçlar - Daürrakis (chorée) - Titremeler - Parkinsonisme - Angine de
poitrine,

Diğer istıtabatı: Usreti tamıs - Deniz ve tren tutması - Gayri kabili tevkif
kaylar - Uzvi bir afete merbut olmayan em'a ağrıları - Çocuklarda sar'aya benzer
krizler - Baş dönmeleri - İdrar kaçırma - Psychopathie - Teşennüci tortikolis - Kolik
hepatic ve nefritik - Baş ağrıları.

Devai şekli: Komprime, 20 komprimelik tüplerde bulunur, Günde 2-4 komprime

Literatür ve Nümuneler için: Fuat
Mehmet, Eczacı - Kimyager. İstanbul,



Yeni Postane karşısında Küçük Kına-
cıyan Han- İstanbul Posta kutusu 560.

REMİNERALİZASYON
POLİOPOTERAPİ
FİZİYOLOJİYAL
MUKAVVİ

D^r Guersant in



1° OPOCALCIUM

Kaşe, Komprime, Granüle

2° OPOCALCIUM İRRADİE

Kaşe, Komprime, Granüle

D^r A. RANSON
LABORATUVARLARI
121, AV^e GAMBETTA - PARIS

Bayer -Meister-Lucius eczayı tıbbiye, satış şubesi :
I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
Leverkusen (Almanya)

Plasmochine

MALARYA
nın hususî bir ilâcı



Tertiana ve Quartana-da yalnız başına
TAM BİR ŞİFAYI TEMİNE KÂFİDİR.

Kinine karşı idiosyncrasie vak'alarıyla, kara humma şeklinde
YEGÂNE TEDAVİ SİLÂHİDİR.

Quinoplasmine

(0.01 gr. plasmochine ve 0.30 gr. sulfat de quinine)

Tropikada, cinsi tâyin edilemeyen sıtmalarda,
prophylaxie-de ve, sıtmalı muntakaların
assainissement-ında mükemmel bir tesire maliktir.

Orijinal ambalajlarına dikkat!

Türkiye komisyoncusu :
İstanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas
WIDMANN ve ŞERİKİ

Arzu eden doktor beylere mezkûr ilâçlara ait nümune ve literatürü takdim eder.

Bayer Meister Lucius Eczayı tıbbiye, satış şubesi
I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
Leverkusen (Almanya)

SALYRGANE

UZVİ CIVA MÜSTAHZARI

Verit ve adaleye zerkedilir.

Frenginin her devrinde kullanıldığı gibi,

Müdrir

olarak ozimaların izalesinde dahi fevkalâde bir tesire maliktir.

1 ve 2 s. m.³lük ampulleri havi kutular.



COMPRAL

Her türlü ağrıların teskininde gayet seri ve emin bir tesire maliktir.

Alınması gayet kolay olup,

hiç bir muzır tesiri ihtiva etmez.

Baş ve diş ağrıları ile, aybaşı ağrılarında parlak tesir icra eder.

0,5 gr. lık 10 komprimeyi havi tüpler.

Orijinal ambalajına dikkat !

Türkiye komisyoncusu : İstanbul-Sirkeci, Sirkeci Palas *Widmann* ve şeriki
Arzu eden doktor beylere mezkûr ilaçlara ait nümune ve literatürü takdim eder.

Bayer-Meister-Lucius eczayı tıbbiye, satış şubesi
I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
LEVERKUSEN (Almanya)

Eldoforme

(Tannin ve levure)

*İshallerin tedavisinde tesiri kat'i olup,
bilhassa*

**ÇOCUKLARIN
YAZ İSHALLERİNDE**

fevkalâde kıymetli bir ilaçtır.

0,5 gr.lık 20 komprimeyi havi tüpler.



Luminal

SAR'ANIN HUSUSİ İLACI

*Müsekkin ve münevvim gayet kıymetli
bir tesire maliktir.*

*Bromu ihtiva etmez, uzviyette teraküm
korkusu yoktur.*

Teşennüçleri izale eder.



Türkiye komisyoncusu : İstanbul-Sirkeci, Sirkeci Palas Widmann ve Şeriki

Arzu eden doktor beylere mezkûr ilaçlara ait nümune ve literatürü takdim eder.

Bayer-Meister-Lucius eczayı tıbbiye, satış şubesi
I. G. FARBENINDUSTRIE AKTIENGESELLSCHAFT
Leverkusen (Almanya)

YATREN 105

Amipli dizanterinin

bütün dünya tarafından kabul edilmiş olan

HUSUSİ İLÂCI

YATREN 105

tir. *Prophylactique* olarak dahi, bu
beliyeeye karşı muzafferiyet temin eder.

Ağız tarikiyle : Haplar.

Tahtelcilt : Ampuller.

ŞEKİL : Hap 25, 50 ve 100 haplık şişeler.

Madde : 10, 25, 50 ve 100 g.lık »



TÜRKİYE KOMİSYONCUSU :

İstanbul-Sirkeci, Sirkeci Palas *WIDMANN ve ŞERİKİ*
Arzu eden doktor beylere mezkûr ilâca ait nümune ve literatürü takdim eder.

VALEROBROMIN LÖGRAN

En müessir cumlei asabiye müsekkini

Mâdeni bromürlerde olduğu gibi brom avarızı yapmaz; valeryanatlar gibi tésiri gayri muntazam degildir .

Nevraljileri pek çabuk teskin eder. nevrasteni, sara, isteri, hummevi teheyyüçattan mütevellit uykusuzluğu , bogmaca öğsürüğünü , asabi ve muharriş öğsürükleri ve dailbeheri teskin eder.

Mayiinin beher kaşığında 0,50 bromovaleryanat dösut vardır.

Kapsulunun beherinde 0,25 bromovaleryanat dömanyezi vardır .

Darrasse Frères 13, Rue Pavée 13 -Paris

Her eczânede bulunur .

VALEROBROMINE LEGRAND

SÈDATIF ÉNERGIQUE DES CENTRES NERVEUX

Pas d'accidents de Bromisme comme avec les Bromures minéraux

Pas d'irrégularité d'action comme avec les Valérianes

Barsakların tathiri

Nüjol barsakların hareketını tanzim eder.
Nüjol muharriş deyildir, en latif müleyyindir
Akşam, sabah birer tatlı kaşığı alınır.

NUJOL

dafii kabizdir , mutahhiri emâdir

Préparé par les
LAFORATOIRES
DU
NUJOL
Standard Oil Co
(New - Jersey)
New York



Dermotherma

Pomatası

Capsicum, arnica, timol kâfûr, gibi şiddetli müvessiatül viaiyyelerden mürekkeptir.

Onun için ciltte ihmizar hasil etmeksizin ihtikan yapar. Eviyei şiraiyyede takabiben olan vakalarda, yahut eviye tevsiî arzu edildiği vakit müfit olur.

Uyuşukluklarda, karıncalanmalarda, müzmin ekzemayi faaliyete getirmekte, Renyo hastalığında, buz ayaklılarda, Bürger hastalığında kullanılır.

Dermotherma romatizma ağrılarında ve içnelenmelerde mu-sarrafi gibi faidelidir.

Dermotherma sporcularda, avcılarda, askerlerde, çiftçilerde, polislerde kışın görülmeynn çatlaklara karşı vaki gibide lüd-met eder.

Cildin sempati müfagameleri sebeble dermotherma dahili hastalıklarda derindeki ihtikanları izale etmekte kullanılır. Keza dermotherma mahdud cildi ısıtarak Bier usulünce içger hastalıklarında tedaviyede yarar. Dermotherma küçük miktarda diş macunu gibi tüpler içinde bulunur, ciltten tamamen imtısas olununcaya yani yağ parlaklığı kalmayınca kadar delk edilir.

Yalnız muharriketülviyye cihazlarile doğrudan doğruya temasta olan vakalarda müessir bir ilaçtır.

Luitpold-werk fabrikasının diğer müstahzarları: Clauden, Telatuten, Otreon, Spuman, Sanarthrit.

Türkiye umumî deposu : Eczacı Hasan Rauf